

Regeringsrätten

Rättsfall

Fråga om idrottsförenings skattskyldighet för inkomst genom pappersinsamling. RÅ85 1:2

Besvär av TI angående förhandsbesked beträffande Wargöns Idrottsklubbs inkomsttaxering.

I ansökan hos RSV om förhandsbesked anförde Wargöns Idrottsklubb bl a: Av hävd brukar ideella föreningar finansiera sin verksamhet genom bl a insamling av returpapper. — Vi är en idrottsförening som har erbjudits avtal om returpappersinsamling. Vi har tidigare inte sysslat med insamlingsverksamhet mer än tillfälligtvis. — Tidigare var insamling av returpapper oreglerad och föreningarna kunde själva organisera sin verksamhet. Numera ingår verksamheten i det kommunala renhållningsmonopolet. Särskild hänsyn har dock tagits till de ideella organisationerna. Vid lagstiftningens tillkomst öppnades nämligen en särskild möjlighet för kommunerna att medge undantag från sin exklusiva renhållningsrätt. I sammanhanget underströk departementschefen vikten av att ideella organisationer som bedriver seriös insamlingsverksamhet ges möjlighet att också i fortsättningen få göra detta (prop 1975:32 s 39). — Hür en ideell förening skall beskattas för sina inkomster av returpappersinsamlingen är emellertid oklart. Föreningen är enligt punkt 4 första stycket av anvisningarna till 54 § KL frikallad från skattskyldighet för inkomst av verksamheter som antingen har en naturlig anknytning till föreningens allmännyttiga ändamål eller som av hävd utnyttjas som finansieringskälla för ideellt arbete. Som exempel på traditionell finansieringskälla nämns i sista stycket samma anvisningspunkt bl a försäljnings- och insamlingskampanjer, bingo, lotterier samt fester. — Här är vidare att märka att föreningens vinst på verksamheten uppkommer genom att arbetet utförs av i stort sett oavlönade ungdomar. Ersättning för containerhyra utgår till återvinningsföretag. Skulle affärsmässig lön utgå blev det inte någon vinst. — Mot denna bakgrund anser föreningen att även organiserad insamlingsaktivitet bör vara skattefri. — Ersättningen till föreningen skall uppgå till 30 000 kr per år, vilket beräknas leda till ett överskott för föreningen med 20 000 kr per år. Föreningens övriga inkomster uppgår i genomsnitt till 1 000 000 kr per år. Det är av synnerlig vikt

för föreningen att nu få svar på följande frågor. Rättsnämnden kan utgå från att föreningen uppfyller samtliga i punkt 9 anv till 52 § KL föreskrivna villkor för skattefrihet.

1. Kan föreningen utan skattekonsekvens enligt skriftligt avtal med kommunen eller en av kommunen anvisad entreprenör svara för insamling av returpapper inom kommunen, innebärande att föreningen genomför insamling varje månad?

2. Har det någon betydelse om inkomsten av returpappersinsamlingen skulle stiga till ca 60 000 kr per år?

RSV:s nämnd för rättsärenden meddelade följande förhandsbesked: Enligt punkt 4 av anv till 54 § KL är en förening som är att hänföra under 53 § 1 mom e) samma lag frikallad från skattskyldighet för inkomst från en verksamhet som av hävd har utnyttjats som finansieringskälla för ideellt arbete. Den i ansökningen angivna pappersinsamlingen, som Wargöns Idrottsklubb avser att driva, får anses vara att hänföra till en sådan verksamhet som avses i anvisningspunkten. Nämnden förklarar därför att Wargöns Idrottsklubb; oavsett om inkomsterna av verksamheten skulle stiga till 60 000 kr per år eller inte, är frikallad från skattskyldighet för inkomsterna av pappersinsamling.

I besvär hos RR yrkade TI att föreningen inte skulle förklaras frikallad från skattskyldighet för inkomsterna av pappersinsamling.

RR ändrade förhandsbeskedet på det sätt att det skall gälla under förutsättning att själva insamlandet av papper sköts av frivilliga obetalda krafter inom föreningen. (Dom 19.3.1985)

Anm.: Jfr RÅ83 I:88.

Fråga om förmögenhetsbeskattning av andel i oskiftat dödsbo efter person, som vid sitt frånfälle inte var bosatt i Sverige. RÅ85 1:8

Besvär av Elsa S angående förmögenhetseftertaxering för 1974.

Elsa S var delägare i dödsboet efter sin fader Erik F, som vid sin bortgång var bosatt i Schweiz. I sin självdeklaration 1974 tog Elsa S inte upp sin andel i dödsboet till förmögenhetsbeskattning.

TN följde deklarationen i detta hänseende.

TI yrkade i framställning att Elsa S skulle eftertaxeras för sin andel i dödsboet, 793 333 kr.

LR yttrade: I målet har inte framkommit annat än att den förmögenhet, som målet rör, under beskattningsåret i fråga innehades av dödsboet efter Erik F. F var vid dödsfallet inte bosatt här i riket. Eftersom dödsboet var den verkliga ägaren till kapitalet 2 380 000 kr, är Elsa S, trots att hon är bröstarvinge, inte pliktig att erlägga förmögenhetsskatt för sin andel i dödsboets förmögenhet. LR bifaller ej besvären.

TI fullföljde sin talan.

KR i Sundsvall yttrade: Av handlingarna i målet framgår att Elsa S är delägare i Erik F:s dödsbo, vilken vid sin bortgång år 1972 var bosatt i Schweiz sedan år 1959. Tillgångarna i dödsboet vid 1973 års utgång uppgick obestritt till 2 380 000 kr varav Elsa S:s andel utgjorde 793 333 kr. Enligt 6 § 1 mom a) i den då gällande förordningen om statlig förmögenhetsskatt är fysiska personer, som vid beskattningsårets utgång varit bosatta här i riket, skattskyldiga för all den förmögenhet de vid samma tidpunkt ägt vare sig här i riket eller å utländsk ort. Vid förmögenhetsberäkningen skall enligt 3 § 1 mom d) samma förordning upptas bland annat andelar i bolag. Med utländskt bolag skall enligt 16 § 2 mom likställas bland annat här i riket icke hemmahörande juridisk person. — Då oskiftat utländskt dödsbo är att anse som i riket icke hemmahörande juridisk person skall således andel i sådant dödsbo förmögenhetsbeskattas hos svensk delägare i dödsboet om i övrigt förutsättningarna för skattskyldighet i Sverige är uppfyllda. Såvitt framgår av handlingarna är Elsa S oinskränkt skattskyldig för inkomst och förmögenhet i Sverige och skulle därför rätteligen som förmögenhet i 1974 års självdeklaration redovisat sin andel i Erik F:s dödsbo. Genom att ej redovisa denna får hon anses ha lämnat oriktig uppgift rörande sina förmögenhetsförhållanden, vilket medfört att förmögenhetsskatt påförts henne med för lågt belopp. Förutsättningar för eftertaxering föreligger därför i enlighet med TI:s yrkande.

I besvär hos RR yrkade Elsa S att eftertaxeringen skulle undanröjas.

RR yttrade: I 3 § lagen om statlig förmögenhetsskatt anges vilka tillgångar som skall tas upp vid förmögenhetsberäkningen. I 1 mom d) uppräknas bl a ”andel i oskiftat dödsbo som vid taxering till statlig inkomstskatt skall behandlas såsom handelsbolag”. Bestämmelsens utformning ger vid handen att andel i annat oskiftat dödsbo inte skall medtagas vid förmögenhetsberäkningen.

Enligt 53 § 3 mom KL skall bestämmelserna om handelsbolag i vissa angivna fall tillämpas på dödsbo efter den som vid sitt frånfälle var bosatt här i riket. Då Erik F vid sitt frånfälle inte var bosatt i Sverige, kan handelsbolagsreglerna inte tillämpas på dödsboet efter honom.

Av det anförda följer att Elsa S inte är skattskyldig för sin andel i Erik F:s dödsbos förmögenhet.

Med ändring av KR:s dom undanröjer RR eftertaxeringen. (Dom 6.3.1985)

Fråga om skattetillägg kunnat påföras efter 50 % när TI hos LR felaktigt yrkat påförande efter endast 40 %? RÅ85 1:4

Besvär av TI angående skattetillägg för H vid 1976 års taxering.

H sålde under beskattningsåret 1975 en bostadsrättslägenhet, varvid skattepliktig realisationsvinst uppkom. Han redovisade inte försäljningen i sin deklaration. Vid företagen taxeringskontroll framgick att vid försäljningen uppkommit en skattepliktig realisationsvinst, som beräknades till 7 156 kr.

TI yrkade vid LR att H skulle eftertaxeras till statlig och kommunal inkomstskatt för inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet om 7 156 kr med beskattningsbar inkomst om 7 100 kr och att han skulle påföras skattetillägg med 40 procent av den inkomstskatt, som belöpte på den yrkade eftertaxeringen.

LR biföll TI:s yrkande om eftertaxering för år 1976. Beträffande yrkandet om skattetillägg yttrade LR: Enligt 116 a § TL i dess lydelse vid 1976 års taxering skall skattetillägg i fall, varom här är fråga, påföras med 50 procent av den inkomstskatt som till följd av avvikelse från oriktig uppgift påförs skattskyldig. TI har yrkat att skattetillägg skall påföras med 40 procent. Enär skattetillägg enligt gällande bestämmelser icke kan nedsättas — och i enlighet med rättsfallet RK 81 1:10 — finner LR att TI:s yrkande om påförande av skattetillägg skall lämnas utan bifall.

Hos KR yrkade TI att H skulle påföras skattetillägg med 50 procent av den inkomstskatt som belöpte på eftertaxeringen.

KR i Gbg yttrade: TI har i LR yrkat eftertaxering och skattetillägg. Det förhållandet att TI därvid yrkat att skattetillägg skall utgå med annan procentsats än den för beskattningsåret 1976 gällande utgör enligt KR inte hinder mot att pröva frågan om sådant tillägg skall utgå. — H har genom att inte i deklaration upplysa om försäljningen av bostadsrätten lämnat sådan oriktig uppgift som enligt 116 a § TL utgör grund för påförande av skattetillägg. Med hänsyn till att H förvärvade bostadsrätten under 1975 och sålde den samma år kan det inte anses ursäktligt att han inte redovisade försäljningen i sin deklaration för detta år. Den omständigheten att han under längre tid före förvärvet genom hyresavtal disponerat lägenheten föranleder inte till annan bedömning. Skäl att efterge skattetillägget föreligger därför inte. — Vid bestämmande av skattetilläggets storlek måste enligt KR beaktas att TI i yrkandet om eftertaxering och skattetillägg angivit att tillägg skall utgå med 40 procent av den inkomstskatt, som belöper på den yrkade eftertaxeringen. Med hänsyn härtill samt stadgandet i 29 § förvaltningsprocesslagen att rättens avgörande ej får gå utöver vad som yrkats i målet föreligger enligt KR inte förutsättningar att påföra H skattetillägg med högre procentsats än TI yrkat i LR. (En ledamot av KR ville påföra skattetillägg efter 50 %).

TI gick vidare till RR, som yttrade: TI:s talan i RR innebär att H skall påföras skattetillägg med 50 procent av den inkomstskatt som belöper på eftertaxeringen oaktat att intendenten i LR angett att skattetillägg skall utgå med 40 procent. H har bestritt att skattetillägg påförs honom under påstående att han innehaft bostadsrätten mer än fem år innan han fick erbjudandet att köpa den.

På de av KR anförda skälen finner RR att H skall påföras skattetillägg. Enligt 116 a § TL i dess lydelse vid 1976 års taxering utgör skattetillägget 50 procent. H skall därför påföras skattetillägg med 50 procent av den inkomstskatt som belöper på eftertaxeringen. (Dom 28.2.1985)

Ann.: Se RÅ76 1:91 samt Olivecrona, Rättegången i brottmål enligt RB, 1968, s 21.